

Lausunto hallinto-oikeudelle / Henkilöstön muistaminen ja toimialajohtajien palkan tarkistus sekä tilapäiset sijaistamiset

Kunnanhallitus 28.03.2022 § 74
28/01.01.03/2022

Asian valmistelija: kunnanjohtaja Harri Nissinen

Joutsan kunnan jäsen Kalle Willman on tehnyt kunnallisvalituksen Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle. Valituksen kohteena on kunnanhallituksen päätös 273 §/29.11.2021 henkilöstön muistaminen, toimialajohtajien palkan tarkistus sekä tilapäiset sijaistamiset.

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 29.11.2021 §273 seuraavaa:

1. lisätä henkilökunnalle työkyvyn ja työhyvinvoinnin ylläpitämiseksi 100 euron korotus e-passiin vuonna 2022. Korotus tulee normaalin tyhy-määrärahan lisäksi. E-passia voi käyttää liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointipalveluihin oman valinnan mukaan. Ehtona on vähintään 6 kk voimassa oleva yhtäjaksoinen työsuhde Joutsan kuntaan päätöspäivästä laskettuna.
2. todeta arviointikeskustelut käydyiksi sekä muuttaa toimialajohtajien palkaksi 1.1.2021 alkaen 5720,00 euroa/kk sisältäen puhelinedun 20 euroa/kk. Korotuksen yhteydessä huolehditaan siitä, että samapalkkaisuus säilyy.
3. että toimialajohtajien työkykyä tuetaan jatkossa 100 eurolla vuodessa tyhy-määrärahan lisäksi. Työkyvyn ylläpitoon osoitettu 100 euron määräraha osoitetaan e-passiin. E-passia voi käyttää liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointipalveluiden hankkimiseen. Etu on voimassa 1.1.2022 alkaen.
4. että tilapäisestä sijaistamisesta maksetaan jatkossa korvaus porrastetusti: Alle 1 kk mittaisista sijaistamisista ei makseta korvausta ja 1-2 kk mittaisesta sijaistamisesta korvaus on 5% sijaistettavan henkilön bruttopalkasta. Jos sijaistaminen kestää yli 2 kk, on korvaus 10%. Työnjako huomioidaan eli jos tehtävä jaetaan useamman henkilön kesken, jakautuu korvaus sen mukaisesti. Yli 6 kk mittaisista sijaistamisjärjestelyistä ja niistä maksettavista korvauksista päätetään erikseen.

Kunnanhallitus on käsitellyt Willmanin tekemää oikaisuvaatimusta kokouksissaan 18 §/24.1.2022 ja 28 §/31.1.2022.

Willman vaatii kunnallisvalituksessaan hallinto-oikeudelle, että kunnanhallituksen päätökset kumotaan virheellisessä järjestyksessä syntyneinä ja lain vastaisina.

Willman perustelee kunnallisvalitustaan seuraavasti:

- päätökset 2. ja 3. menevät kunnanhallituksen päätösvallan ulkopuolelle, koska valtuuston hyväksymän hallintosäännön mukaan nimetyt puheenjohtajat päättävät kyseisistä työsuhde-eduista.
- asian valmistelu on ollut hallintosäännön vastaista, koska valmistelussa mukana ovat olleet myös muut valtuuston puheenjohtajat kuin puheenjohtaja.
- kunnanhallituksen päätös tilapäisestä sijaistamisesta on KVTES:n ja hallintosäännön määräysten vastainen

- kunnanjohtajalla ei ollut esteellisyyttä asiassa, koska kunnanjohtajan palkkauksesta ja työsuhde-eduista päätetään kunnanjohtajasopimuksessa eikä kyseiset päätökset kohdistuneet häneen henkilökohtaisesti.
- "133 § Esteellisyys Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan". Näin ei ollut tehty.
- Hallintosäännön määräystä "3 § Esittely kunnanhallituksessa Kunnanhallituksen esittelijänä toimii kunnanjohtaja. Kunnanjohtajan ollessa poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty" ei päätöstä tehdessä noudatettu, vaan esittelijänä toimi kunnanhallituksen puheenjohtaja. " 132 § Esittely Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä".
- oikaisuvaatimus ei ollut liitteenä kunnanhallituksen oikaisuvaatimusta koskevassa pykälässä

Joutsan kunnanhallituksen lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Joutsan kunnanvaltuusto on hyväksynyt hallintosäännön kokouksessaan 7.6.2021 tulevaksi voimaan 1.8.2021 alkaen. Kunnanvaltuusto on tehnyt muutoksen hallintosääntöön kokouksessaan 14.9.2021. Willman ei ole käyttänyt valituksessaan hallintosäännön voimassa olevaa versiota.

Hallintosäännön 4 §, 4. kohdan mukaan *"kunnanhallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että johtoryhmän kanssa käydään vuosittain arviointikeskustelut ja yhdessä muiden hallituksen puheenjohtajien ja valtuuston puheenjohtajan kanssa neuvottelevat ja valmistelevat kunnanhallitukselle johtoryhmän työn painopistealueet, vastuualueet, sekä johtoryhmän työsuhde-edut. Johtoryhmän työn painopistealueista, vastuualueista sekä työsuhde-eduista päättää kunnanhallitus."* Kunnanhallitus on käyttänyt sille hallintosäännön määräyksellä kuuluvaa päätösvaltaa.

Asian valmisteluun ovat osallistuneet kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston puheenjohtajistot. Kunnanhallitus katsoo, että se on menetellyt hallintosäännön 4 §:n, 4. kohdan hengen mukaisesti, kun valmisteluun on koottu työryhmä, joka on koostunut kunnanhallituksen ja -valtuuston puheenjohtajistosta.

Kunnanhallitus katsoo, että Willmanin epämääräiseen viittaukseen siitä, että kunnanhallituksen päätös tilapäisistä sijaistamisista on KVTES:n ja hallintosäännön määräysten vastainen on vaikeaa ottaa kantaa. Kunnanhallituksella on hallintosäännön 28 §:n mukaan yleistuomivalta henkilöstöasioissa. Lisäksi esimerkiksi KVTES:n II luvun 9 §:n 1. momentti antaa toimivaltaiselle viranomaiselle valtuuden päättää tehtäväkohtaisista palkoista esimerkiksi sijaistamistilanteissa. Kunnanhallitus toteaa, että sijaistamiskorvausten maksaminen on eri asia, kuin sijaistusten määräytyminen hallintosäännössä. Lisäksi hallintosäännössä kuvataan ainoastaan ylimpien virkamiesten sijaistamisjärjestelyt, mutta käytännössä määrällisesti eniten sijaistuksia tapahtuu työsuhteisilla henkilöillä ympäri Joutsan kunnan organisaatiota.

Virkamies arvioi itse omaa esteellisyyttään käsiteltävänä olevissa asioissa. Kunnanjohtaja on arvioinut olevansa esteellinen 29.11.2021, §273 käsittelyssä, koska myönnettävät edut koskevat myös häntä itseään. Kunnanjohtaja (ja talous- ja hallintojohtaja) ovat kokouksessa ilmoittaneet suullisesti olevansa esteellisiä heihin kohdistuvan etuuden/etuuskien vuoksi ja poistuneet kokouksesta. Kunnanhallitus on hyväksynyt esteellisyysperusteen.

Esteellisyysperusteista säädetään hallintolain 28 §:ssä.
Esteellisyysperusteista on käsiteltävänä olevassa asiassa huomioitava seuraavat näkökulmat:

- virkamies tai hänen läheisensä on asianosainen;
- jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulle läheiselleen;
- jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu.

Käsiteltävässä asiakokonaisuudessa kohdan 1 (lisätään henkilökunnalle työkyvyn ja työhyvinvoinnin ylläpitämiseksi 100 euron korotus e-passiin vuonna 2022) edut kohdistuvat myös kunnanjohtajaan. Kunnanjohtaja on ilmoittanut olevansa esteellinen valmistelemaan ja esittelemään asiaa, josta hänelle koituu (erityistä) hyötyä. Kunnanjohtaja on myös asianosainen käsiteltävässä asiassa. Lisäksi hänen puolueettomuutensa muutenkin vaarantuu esittäessään etuja, joista hän itse hyötyy.

Kunnanhallituksen varapuheenjohtaja Iiris Ilmonen on selvittänyt esteellisyysasiaa Kuntaliiton johtavalta lakimieheltä Riitta Myllymäeltä, joka on vastannut 31.12.2021: "*Mikäli koko henkilöstölle myönnetään samansuuruinen etu, kukaan ei ole esteellinen. Nyt samassa asiakohdassa on päätetty myös mm. toimialajohtajien palkankorotuksista, ja oletan että myös kunnanjohtajan palkankorotuksesta on päätetty, joten mm. kunnanjohtaja ei ole esteellisenä osallistunut asian käsittelyyn. Oikaisuvaatimus koskee kaikkia asiakohdassa tehtyjä päätöksiä, joten kunnanjohtaja ja hänen sijaisekseen määrätyt toimialajohtajat ovat esteellisiä oikaisuvaatimuksen käsittelyssä.*" Koska pykälässä ei ole päätetty kunnanjohtajan palkankorotuksista, kunnanjohtaja on toiminut esittelijänä oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä.

Hallintosäännön 132 §:n perusteella kunnanhallituksen puheenjohtaja Pauliina Maukonen on selostanut asiaa 273 § / 29.11.2021 kokouksessa, kunnanjohtajan ja talous- ja hallintojohtajan jäävättä itsensä päätöksenteosta ja poistuttua kokouksesta. Oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä kunnanjohtaja Harri Nissinen toimi esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä, kun kunnanhallituksen puheenjohtaja ja talous- ja hallintojohtaja olivat esteellisiä osallistumasta asian käsittelyyn.

Kunnanhallitus on antanut hallintolain 49 g §:n mukaisen perustellun ratkaisun oikaisuvaatimuksissa esitettyihin vaatimuksiin.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Harri Nissinen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle edellä olevan lausunnon.
Päätös	Pauliina Maukonen, Matias Penttinen ja Iiris Ilmonen poistuivat esteellisinä kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi. Tämän asian kohdalla puheenjohtajana toimi Lea-Elina Nikkilä ja pöytäkirjanpitäjänä Harri Nissinen. Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.